

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Pressi- ja teabeosakond

PRESSITEADE nr 47/05

31. mai 2005

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-438/02

Krister Hanner

ROOTSI RAVIMITE JAEMÜÜGI MONOPOL ON VASTUOLUS ÜHENDUSE ÕIGUSEGA

Kõnealuse monopoli Apoteket ravimite valiku süsteem võib seada teistest liikmesriikidest pärinevad ravimid ebasoodsasse olukorda, võrreldes Rootsi ravimitega.

Rootsis on ravimite jaemüügi õigus antud alates 1970. aastast riigi kontrollitavale äriühingule Apoteket, kellel on müügi monopol.

Äriühing Bringwell International AB müüs 2001. aastal nimetatud müügi monopolit käsitlevat Rootsi seadust rikkudes Stockholmis 12 pakki Nicorette Plåster'it (nikotiiniplaastrid) ja Nicorette Tuggummi't (nikotiini sisaldav närimiskumm). Neid tooted peetakse Rootsis ravimiteks. Rootsi ametivõimud alustasid vääртеomenetluse sellel ajal Bringwell'i tegevdirektoriks olnud K. Hanneri suhtes.

Vaidlust menetlenud Rootsi kohus esitas Euroopa Ühenduste Kohtule mitu küsimust, et saada teada, kas ravimite müügi monopol on vastuolus ühenduse õigusega.

Euroopa Kohus leiab kõigepealt, et ühenduse õiguse tähenduses on **Apoteket „kaubanduslik müügi monopol”**.

Ühenduse õigus näeb ette, ilma et nõutaks täielikku riigimonopolide kaotamist, et neid tuleb **kohandada nii, et ei oleks diskrimineerimist liikmesriikide kodanike vahel. Müügi monopolide** küsimuses on Euroopa Kohus varem leidnud, et keelatud on sellised monopolid, **mida on kohandatud nii, et teistest liikmesriikidest pärinevaid kaupu koheldakse võrreldes siseriiklike kaupadega ebasoodsalt.**

Selles osas märgib Euroopa Kohus, et Rootsi riigi ja Apoteket'i vahel sõlmitud kokkulepe ei näe ette ei ostuplaani ega hangete korda, mis võimaldaks valimata jäetud toodete tootjatel saada valiku kohta põhjendusi ning vaidlustada see otsus sõltumatus järelevalveorganisi.

Vastupidi, selle kokkuleppe kohaselt näib Apoteket'il olevat täielik otsustamisõigus teha valik oma äranägemise järgi.

Nimetatud kokkulepe ei taga diskrimineerimise välistamist ning Rootsi valitsus ei ole viidanud ühelegi muule meetmele, mis korvaks selle tagatise andmata jätmist.

Nendel põhjustel leiab Euroopa Kohus, et Apoteket'i **ravimite valiku süsteem võib teistest liikmesriikidest pärinevad ravimid panna ebasoodsasse olukorda** ning et seda müügimonopoli ei ole seega kohandatud nii, et oleks välistatud selliste ravimite diskrimineerimine. Järelikult on see põhimõtteliselt **vastuolus ühenduse õigusega**.

Euroopa Kohus lisab, et ühenduse õigusega vastuolus olevate ainuõiguste andmine võib olla **õigustatud** siis, kui tegemist on ainuõigusega, mis on antud ettevõtjale, kellele on antud üldist majandushuvi esindavate teenuste osutamine, või kui üldist huvi puudutava ülesande täitmist saab tagada vaid ainuõiguse andmisega, ning kui kaubanduse arengut ei mõjutata määral, mis oleks vastuolus ühenduse huvidega.

Kuna **puudub valiku süsteem, mis välistaks** teistest liikmesriikidest pärinevate ravimite **diskrimineerimise, ei ole kõnealune müügimonopol õigustatud**.

Euroopa Kohus leiab seega, et **Rootsi ravimite jaemüügi riigimonopol on vastuolus ühenduse õigusega**.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Kättesaadav järgmistes keeltes: FR, EN, DE, ET, LT, LV, SV, IT.

Kohtuotsuse täistekst on Euroopa Kohtu veebileheküljel

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=et>

Üldjuhul on kohtuotsuse tekst kättesaadav alates selle kuulutamise päeva kella 12.00-st

(Kesk-Euroopa aja järgi).

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler.

Telefon (00352) 4303 3127, faks (00352) 4303 3656